

Analyse van de 'bananenplaat'

door Gijsbert Kamer

De 'bananen-lp' van de Velvet Underground is een van de beroemdste platen uit de popgeschiedenis. Het was 12 maart vijftig jaar geleden dat het album verscheen en in eerste instantie zo goed als niks deed. De roem ontstond pas later, toen Andy Warhol, ontwerper van de hoes, en Lou Reed, zanger-gitarist van de band, grotere beroemdheden waren dan in 1967.

Muziekjournalist Peter Bruyn (61) leerde het album kennen toen hij in 1974 Lou Reeds succesvolle live-album *Rock n Roll Animal* hoorde, waarop Reed *Heroin* vertolkte. Dat bleek afkomstig van *The Velvet Underground & Nico*. Ook in 1974 had het album nog niet de status van legendarisch. Die groeiende geleidelijk aan.

De bijdrage van de plaat aan het 'volwassen worden van de rock' uit de boektitel is volgens Bruyn tweeledig. De kunstwereld (Andy Warhol) werd voor het eerst verbonden met de popwereld. En dankzij multi-instrumentalist John Cale (een leerling van componist La Monte Young) ontstond er voor het eerst een symbiose tussen avant-gardemuziek en rock 'n' roll.

Vele boeken zijn er over de Velvet Underground en nog meer over Lou Reed, maar weinig auteurs gingen zo diep in op het ontstaan van de 'bananenplaat' als Bruyn. Hij lijkt alle boeken te hebben gelezen, alle knipsels te hebben bewaard en wil ook alles noemen en iedereen citeren, wat de leesbaarheid niet altijd ten goede komt.

Daar staat tegenover dat bijvoorbeeld de klassieke achtergrond van Cale helder in verband wordt gebracht met de muziek van de Velvet Underground, terwijl Bruyn ook inzichtelijk maakt hoe Warhol zich werkelijk verhiel tot de rock 'n' roll. Warhol hield niet van de muziek, maar zag die als middel tot vergroting van eigen roem, en kwam met geniale vondsten zoals het koppelen van de band aan de chanteuse Nico.

Peter Bruyn: *De plaat die rock volwassen maakte - The Velvet Underground & Nico*

*** In de Knipscheer; 328 pagina's; € 19,50

Bron: *De Volkskrant*, zaterdag 1 apr 2017